

Objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Niebylec na lata 2024 - 2030

Założenia ogólne

Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Niebylec obejmuje lata 2024 - 2030, co jest zgodne z wymogiem ustawowym, który określa, że wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych.

Określając wartości poszczególnych danych w kolejnych latach objętych prognozą uwzględniono ogłaszane przez Ministra Finansów wskaźniki makroekonomiczne określające przewidywane trendy rozwoju gospodarczego kraju i wynikającej z tego dynamiki PKB, oraz dynamiki wskaźnika inflacji.

Przed wszystkim jednak kierowano się poziomem realizacji dochodów i wydatków budżetowych w latach poprzednich. Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania przyjęto, że w kolejnych latach objętych prognozą - od 2025 do 2030 r. dochody bieżące wzrastać będą średnio o 2,00% w stosunku do roku poprzedniego.

Dynamikę wzrostu planowanych dochodów w latach 2025 – 2030 ustalono jednak w sposób zróżnicowany w zależności od źródła dochodów.

Przyjęto wzrost planowanych dochodów z tytułu opłat i podatków lokalnych wg wskaźnika 105 % w stosunku do roku poprzedniego, za wyjątkiem podatku rolnego, wysokość którego zależy od wysokości ceny skupu żyta opublikowanej przez Prezesa GUS. Stawka podatku rolnego na 2024 r. za 1 ha jest wyższa od stawki obowiązującej w 2023 r. o 54,95 zł; - Rada Gminy Niebylec nie podejmowała uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego. Jednak omawiając wpływy z podatku rolnego dodać należy, że systematycznie zmniejsza się powierzchnia użytków rolnych wykazanych w ewidencji geodezyjnej, gdyż przeklasyfikowywane są działki rolne na użytki leśne od których podatek jest niższy i klasyfikowany jako podatek leśny. Ponadto wiele osób dokonujących zakupu działek rolnych na terenie gminy występuje z wnioskiem o zwolnienie z podatku rolnego na kilka lat z tytułu nabycia gruntu na powiększenie lub założenie gospodarstwa. W tych okolicznościach pomimo wyższej stawki podatku rolnego wpływy z tego podatku w ujęciu ogólnym nie są wyższe.

1. W zakresie dochodów

1.1 Prognozowane dochody bieżące na rok 2024 zostały określone następująco:

- kwota subwencji ogólnej została przyjęta do budżetu gminy zgodnie z obliczeniami Ministerstwa

Finansów wg pisma ST3.4750.19.2023 z dnia 13 października 2023 r.,

- kwoty udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych przyjęto w wysokości określonej w w/w piśmie.
- wielkość dotacji celowych na zadania zlecone w zakresie administracji rządowej oraz dotacji celowych na zadania własne wg pisma Wojewody Podkarpackiego Nr F-I.3110.9.2023 z dnia 24 października 2023 r. , oraz pisma Krajowego Biura Wyborczego Delegatura w Rzeszowie Nr DRZ 3113.9.2023 z dnia 24 października 2023 r.

W kolejnych latach objętych wieloletnią prognozą finansową gminy dochody z subwencji ogólnej ustalono wg wskaźnika 105 % przyjmując za podstawę kwotę subwencji określoną na 2024 r. Podstawą przyjęcia takiego wskaźnika była średnia dynamika dochodów z tytułu subwencji ogólnej w siemiu latach poprzednich, a ponadto nie przewiduje się w latach objętych prognozą istotnej zmiany tych czynników (liczba ludności gminy, liczba uczniów), które mają wpływ na wysokość kwoty subwencji. W związku z powyższym biorąc pod uwagę zasadniczo nie zmienione parametry wpływające na wyliczenie wysokości subwencji dla gminy przyjęty wskaźnik należy uznać za właściwy.

Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w latach 2025 – 2030 ustalono według wskaźnika 102 % wzrostu tych dochodów. Do ustalenia dynamiki wzrostu planowanych dochodów z tego tytułu zasadniczo przyjęto planowany wzrost PKB w tych latach, zakładając że gospodarka będzie się rozwijać. Prognozowany wzrost PKB (w 2024 r. 3,0 % i w 2025 r. 2,9 %), oraz wysoki wskaźnik inflacji powodować będą również wysoki wzrost wynagrodzeń – co skutkować będzie wyższym podatkiem dochodowym.

Odnosząc się do kwoty planowanych dotacji na realizację zadań zleconych należy zauważyć duże zmniejszenie kwoty tych dotacji w stosunku do lat poprzednich, co wynika w szczególności z wprowadzonych zmian prawnych w zakresie podmiotów wypłacających świadczenie 500 plus.

Dochody z tytułu dotacji na wychowanie przedszkolne wyliczono na podstawie liczby dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych , oraz obowiązującej stawki na 1 dziecko;

W ujęciu ogólnym w kolejnych latach objętych prognozą (2025-2030) planując dochody z tytułu dotacji na zadania bieżące przyjęto wysokość tych dochodów na poziomie ustalonym w 2024 r.

- dochody z tytułu opłat za korzystanie z przystanków autobusowych określono w oparciu o obowiązującą stawkę i umowy zawarte z przedsiębiorcami korzystającymi z przystanków, w których określono liczbę kursów. Planowaną kwotę wpływów z tego źródła na 2024 r. ustalono na poziomie przewidywanego wykonania roku poprzedniego. Dochody te są wyższe niż w latach poprzednich, co wynika z przywrócenia części

zlikwidowanych w latach poprzednich połączeń.

- dochody z tytułu podatku od nieruchomości ustalono wg złożonych deklaracji oraz stawek obowiązujących od 2024 r., są one wyższe o 15% od obowiązujących w 2023 r.

W kolejnych latach objętych WPF przyjęto wzrost dochodów z tego tytułu w wysokości 2 % rocznie, co wynika z założenia, że w latach 2025 - 2030 inflacja będzie się utrzymywać na niskim poziomie.

- dochody z tytułu podatku rolnego ustalono na 2024 r. w kwocie wynikającej ze średniej ceny skupu żyta za 1 ha użytków rolnych (89,63 zł; za 1q) opublikowanej w komunikacie Prezesa GUS, jednocześnie z powodu zalesiania oraz przeklasyfikowania gruntów zajętych na cele budowlane zmniejszeniu uległa ilość użytków rolnych objętych podatkiem rolnym.

Na kolejne lata prognozy przyjmowano poziom dochodów z tego podatku w wysokości ustalonej dla 2024 r.

- dochody z tytułu podatku od środków transportu ustalono na poziomie wykonania roku poprzedniego uwzględniając ilość podatników i wyższe stawki podatku od 2024 r.

- wpływy z tytułu czynszów za mieszkania ustalono na podstawie wyższych o 10% stawek które będą obowiązywały w 2023 r., w następnych latach zaplanowano wzrost wpływów o 2 % zakładając podwyższenie stawki czynszu.

- wpływy z tytułu czynszów za lokale użytkowe ustalono na 2024 r. w wysokości wynikającej z zawartych umów, a w kolejnych latach objętych prognozą zaplanowano wzrost wpływów z tego tytułu o 2 % w stosunku do roku poprzedniego.

- wpływy z tytułu opłaty za odbiór ścieków ustalono na podstawie umów zawartych z mieszkańcami przyłączonymi do sieci kanalizacyjnej, oraz obowiązujących w 2023 r. stawek opłaty za odbiór ścieków. Planowaną kwotę wpływów w 2024 r. z tego tytułu ustalono w kwocie wyższej niż w 2023 r. co wynika z nowych przyłączeń do sieci kanalizacyjnej. W kolejnych latach objętych prognozą przewiduje się dalszą rozbudowę kanalizacji i przyłączanie dalszych domów w Lutczy i Jaworniku dlatego szacuje się, że wpływy z tej opłaty będą stopniowo wzrastać o około 2% w stosunku do roku poprzedniego, będzie to jednak corocznie ustalane na podstawie zawartych umów.

- wpływy z opłaty za odbiór odpadów komunalnych ustalono na podstawie złożonych deklaracji i obowiązujących w 2023 r. stawek opłat, które będą nadal będą stosowane w 2024 r.

Z przeprowadzonej analizy zrealizowanych w 2023 r. dochodów i wydatków na odbiór i zagospodarowanie odpadów wynika, że ustalona stawka opłaty umożliwi wykonanie dochodów w wysokości pokrywającej wszystkie koszty systemu odbioru

i zagospodarowania odpadów.

- wysokość wpływów z opłat wyżywienie w przedszkolu określono na podstawie liczby dzieci i obowiązującej stawki
- pozostałe dochody budżetowe zostały zaplanowane na podstawie poziomu wykonania tych dochodów w 2023 roku, a w szczególności dotyczy to: opłaty skarbowej, opłaty od czynności cywilno-prawnych, wpływów z tytułu zwrotu podatku Vat, opłaty targowej.

W oparciu o wyżej przedstawione informacje można przyjąć, że w taki sposób wyliczona kwota dochodów własnych na 2024 r. jest w pełni realistyczna - możliwa do wykonania.

Potwierdza to także poziom wykonania dochodów w latach poprzednich

Ogólne założenia dotyczące ustalenia wysokości dochodów bieżących na dalsze lata objęte prognozą (2025 – 2030) to w szczególności wskaźniki makroekonomiczne dynamiki PKB

z których wynika, że w wymienionych latach gospodarka będzie się rozwijać w tempie około 102% i dochody będą systematycznie wzrastały.

Do ustalenia wysokości dochodów bieżących ogółem w latach 2025 – 2030) przyjęto zachowując ostrożność - wskaźnik wzrostu dochodów w wysokości 1002 % w stosunku do roku 2024 jako roku bazowego. Podkreślić należy, że przyjmuje się, iż następował będzie systematyczny wzrost PKB, a inflacja będzie malała.

Do wyliczenia prognozy na lata 2025 – 2030 przyjęto, że wpływy osiągane przez gminę z tego tytułu będą wzrastać wg wskaźnika 102% w stosunku do 2024 roku.

1.2 Dochody majątkowe w 2024 r. ustalono w wysokości 26 581 741,86 zł;.

Są to zasadniczo dochody wprowadzone do projektu budżetu na podstawie otrzymanych promes, ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład w kwocie: 23 048 000,00 zł; ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w kwocie 1 293 809,86 zł; oraz z programu Małuch Plus 2 197 827,00 zł; i ze środków PROW 37 105,00 zł;. Ponadto zaplanowano dochody pochodzące z tytułu sprzedaży nieruchomości w kwocie 5 000,00 zł;. Wysokość planowanych dochodów ze sprzedaży nieruchomości jest ustalona szacunkowo na podstawie wysokości dochodów ze sprzedaży nieruchomości gminnych w ciągu kilku ostatnich lat.

W kolejnych latach objętych WPF do dochodów majątkowych zaliczono jedynie wpływy z tytułu sprzedaży nieruchomości gminnych w wysokości 5 000 zł; rocznie.

W 2025 r. i w latach następnych nie planowano dochodów majątkowych z dotacji na projekty realizowane z udziałem środków europejskich, ponieważ aktualnie brak jest informacji o możliwości uzyskania w tych latach dotacji majątkowych.

2. W zakresie wydatków

Wydatki ogółem budżetu gminy na 2024 r. ustalono w wysokości 82 048 464,86 zł;

2.1 Wydatki bieżące na 2024 r. zaplanowano w wysokości 45 654 774,37 zł;

Planując wydatki bieżące na 2024 r. przyjęto, że wydatki te ustala się w wysokości koniecznej do zapewnienia niezbędnego zaopatrzenia w materiały, oraz do zakupu niezbędnych usług, dokonania opłat, oraz ubezpieczeń. Wyjątkiem od tej zasady jest sposób ustalenia wydatków na zakup gazu i energii elektrycznej, oraz wynagrodzeń i pochodnych wynagrodzeń.

Wydatki na wynagrodzenia i pochodne wynagrodzeń zaplanowano wg wskaźnika 108 % wysokości tych wydatków na dzień 30 września 2023 r. Planowana o 8 % podwyżka wynagrodzeń jest konieczna z powodu wysokiej inflacji w roku bieżącym, która niewątpliwie będzie także wysoka w 2024 r.

Wydatki na zakup energii w 2023 r. kształtują się w oparciu o cenę ustaloną na podstawie tarczy antyinflacyjnej 785,- zł za 1 MWh, a w 4 kwartale 2023 r. 693,- zł; za 1 MWh.

W umowie zawartej na podstawie przetargu na dostawę energii elektrycznej w 2024 r. cena za 1 MWh wynosi 812,80 zł; dlatego kalkulując wysokość wydatków na energię w 2024 r. wzięto pod uwagę wielkość zużycia w 2023 r. i właśnie ustaloną na 2024 r. cenę za 1 MWh.

Ponadto nadal obowiązuje we wszystkich jednostkach organizacyjnych gminy stosowanie rozwiązań powodujących oszczędności w zużyciu energii.

Omawiając wydatki bieżące należy zwrócić także uwagę na zwiększenie planowanych wydatków bieżących w dziale 600 - Transport i łączność gdzie zaplanowano wydatki z tytułu opłaty składek na rzecz Związku Komunalnego PKS w kwocie 600 000,00 zł; oraz w dziale 710 - Działalność usługowa gdzie zaplanowano wydatki na opracowanie planu ogólnego gminy z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

Pozostałe wydatki bieżące na realizację zadań statutowych ustalono na poziomie zrealizowania tych wydatków w latach wcześniejszych, oraz w wysokości planowanej na dzień 30 września 2023 r., z wyłączeniem wydatków finansowanych ze środków pochodzących z dotacji celowych, które wprowadzane są do budżetu w trakcie roku budżetowego.

Wydatki na obsługę zadłużenia zaplanowano na 2024 r. w kwocie 95 000,00 zł; która jest na poziomie kwoty planowanej w 2023r., i wynika z wysokości odsetek aktualnie spłacanego kredytu z 2019 r., Do wyliczenia kwoty wydatków na obsługę zadłużenia przyjęto koszty kredytu z 2019 r. – a mianowicie WIBOR 1M + marża 0,66%, (aktualnie 5,84+0,66) .

W kolejnych latach objętych wieloletnią prognozą finansową gminy (2025-2030) nie planowano wydatków na obsługę zadłużenia .

Omawiając ustalony poziom wydatków bieżących należy dodać, że wymienione wyżej zmiany w zakresie wysokości wydatków bieżących nie obejmuje wszystkich zmian a ograniczają się tylko do tych, które mają tak jak wynagrodzenie charakter stały.

Odnosząc się do wysokości planowanych wydatków bieżących w latach 2025 – 2030

w ujęciu ogólnym przyjęto wzrost tych wydatków o 2 % rocznie w stosunku do roku poprzedniego przyjmując za rok bazowy - 2024 rok. Przyjęcie takiego założenia jest możliwe do realizacji, gdyż zaplanowano również wzrost dochodów bieżących na takim samym poziomie. W istniejącej sytuacji finansowej gminy, od kilku lat widoczna jest pilna konieczność podjęcia działań organizacyjnych zmierzających do ograniczenia wydatków bieżących w celu osiągnięcia wzrostu nadwyżki operacyjnej.

2.2 Wydatki majątkowe przewidziane do realizacji w 2024 r. w łącznej kwocie 36 393 690,49 zł; sfinansowane zostaną ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład w kwocie 23 048 000,00 zł; , ze środków Rządowego Programu odbudowy zabytków w kwocie 1 293 809,86 zł; ze środków programu "Małuch Plus" 2 197 827,00 zł; ze środków dotacji z PROW w kwocie 37 105,00 zł; oraz dochodów własnych w kwocie 4 528 789,63 zł. Pozostałą kwotę planowanych wydatków majątkowych zaplanowano sfinansować przychodami z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych w wysokości 5 288 159,00 zł;

W następnych latach objętych prognozą (2025 - 2030) wydatki majątkowe zaplanowano w wysokościach, które gmina może sfinansować z własnych środków, w wysokości stanowiącej różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, oraz zwiększonej o kwotę dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości.

3. W zakresie przychodów, rozchodów i spłaty zadłużenia.

W budżecie gminy na 2024 rok zaplanowano przychody w łącznej kwocie 5 786 735,00 zł; których źródłem będzie nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych.

Wymieniona kwotę przychodów przeznaczono na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 5 288 159,00 zł; oraz na spłatę zaciągniętego kredytu w kwocie 498 576,00 zł;

W pozostałych latach objętych wieloletnią prognozą finansowa gminy (2025-2030) przychodów nie planowano.

Planowana łączna kwota rozchodów w 2024 r. wynosi 498 576,00 zł; - kwotę tą stanowi kredyt przypadający zgodnie z umową do spłaty w 2024 r.

W latach 2025 – 2030 nie zaplanowano rozchodów z tytułu spłaty kredytu, bo gmina spłaci obecne zadłużenie do końca 2024 r.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. Gmina Niebylec nie będzie miała zadłużenia.

4. Wynik budżetu

Budżet gminy na 2024 r. ustalono z planowanym deficytem w kwocie 45 288 159,00 zł; , natomiast wszystkie budżety gminy w latach następnych objętych prognozą (2025-2030) zaplanowane zostały jako budżety zrównoważone.

5. W zakresie spełniania wskaźnika spłaty art. 243 uofp

Wskaźnik wyliczony na podstawie danych zawartych w wieloletniej prognozie finansowej gminy na lata 2024-2030 osiąga w każdym roku wartości wskazujące na spełnianie wymogów w tym zakresie . Dane przedstawione w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Niebylec na lata 2024 - 2030 wskazują, iż wartość dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych we wszystkich latach objętych prognozą jest właściwa.

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy Niebylec na lata 2024 – 2030 wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań o której mowa w art. 243, ust 1 ufp, w relacji do maksymalnego dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań przedstawia się następująco:

Rok	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę...)	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze o którym nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy
2024	1,33 %	12,45 %
2025	0,00	11,75 %
2026	0,00	11,18 %
2027	0,00	10,68 %
2028	0,00	9,99 %
2029	0,00	9,21 %
2030	0,00	8,10 %

6. W zakresie zrównoważenia wydatków bieżących

Relacja zrównoważenia wydatków bieżących , o której mowa w art 242 ustawy o finansach publicznych we wszystkich latach objętych prognozą została zachowana.

7. W zakresie przedsięwzięć ujętych do prognozy

Wykaz przedsięwzięć stanowiący załącznik nr 2 do wieloletniej prognozy finansowej nie zawiera

obecnie żadnego przedsięwzięcia.

Po ustaleniu harmonogramów realizacji zadań inwestycyjnych będzie wiadomo które z realizowanych zadań będą spełniać cechy przedsięwzięć wieloletnich i wówczas takie zadania wpisane zostaną do wykazu przedsięwzięć.

7.1 Wydatki na przedsięwzięcia realizowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

- Wykaz nie obejmuje przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

7.2 Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe:

- Wykaz nie obejmuje przedsięwzięć zaliczanych do tego zakresu.

E.W.